

UNIwersytet JANA KOCHANOWSKIEGO W KIELCACH

RAPORT

MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

ROCZNIK 2016/2017

badanie prowadzone po 5 latach od ukończenia studiów

RAPORT MONITOROWANIA KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW UNIwersytetu JANA KOCHANOWSKIEGO W KIELCACH ROCZNIK 2016/2017 PO UPŁYWIE 5 LAT OD DATY ZŁOŻENIA EGZAMINU DYPLOMOWEGO

WSTĘP

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach jest realizowane w oparciu o przyjętą procedurę WSZJK-W/6. Stanowi integralną część doskonalenia procesu kształcenia. Umożliwia uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów UJK na rynku pracy, zebranie ich opinii na temat przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych w czasie studiów na Uniwersytecie w kontekście potrzeb rynku pracy oraz poznanie ich dalszych planów edukacyjnych i zawodowych. Monitorowanie obejmuje każdy rocznik absolwentów począwszy od roku 2011/2012. Dotyczy wszystkich kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich. Respondenci są badani trzykrotnie- po upływie roku oraz po trzech i pięciu latach od daty złożenia egzaminu dyplomowego. Badanie realizowane jest za pośrednictwem platformy internetowej. Narzędzie badania stanowi standaryzowany kwestionariusz ankiety.

CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROKU AKADEMICKIEGO 2016/2017

Przedstawione poniżej opracowanie prezentuje wyniki kolejnej edycji monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Próbę badawczą stanowili absolwenci rocznika 2016/2017. Ich opinie zebrano po upływie 5 lat od daty złożenia egzaminu dyplomowego.

Wypełnione kwestionariusze ankiet odesłało 467 respondentów, co stanowiło 12,9% populacji absolwentów badanego rocznika. Rok akademicki 2016/2017 ukończyło 3608 studentów. Dyplomy licencjackie otrzymało 1577 osób na studiach stacjonarnych i 349 studentów studiów niestacjonarnych. Tytuł magistra uzyskało 1198 studentów studiów stacjonarnych oraz 484 studentów studiujących niestacjonarnie. Największy udział w badaniu odnotowano wśród absolwentów studiów magisterskich stacjonarnych– 14,8% respondentów (Tabela nr 1).

Tabela 1. Udział procentowy ankietowanych ze względu na formę i poziom studiów.

FORMA I POZIOM STUDIÓW	LICZBA ABSOLWENTÓW	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
licencjackie ogółem	1926	220	11,4
stacjonarne	1577	198	12,5
niestacjonarne	349	22	6,3
magisterskie ogółem	1682	247	14,6
stacjonarne	1198	178	14,8
niestacjonarne	484	69	14,2
Ogółem	3608	467	12,9

Najliczniejszą grupę w prowadzonym badaniu stanowili absolwenci Wydziału Prawa, Administracji i Zarządzania-30,1% odesłanych ankiet. Na kolejnych miejscach znalazły się: Wydział Pedagogiczny i Artystyczny 19% ankietowanych oraz Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu ze wskazaniem 16,7%. Najmniej ankiet wpłynęło od absolwentów Wydziału Zamiejscowego w Sandomeirzu-1,1%.

Pełen rozkład udziału absolwentów poszczególnych Wydziałów w badaniu przedstawia Tabela nr 2.

Tabela 2. Udział procentowy ankietowanych z podziałem na wydziały.

LP	WYDZIAŁ	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
1.	Wydział Prawa, Administracji i Zarządzania	141	30,1
2.	Wydział Pedagogiczny i Artystyczny	89	19
3.	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu	78	16,7
4	Wydział Humanistyczny	51	10,9
5.	Wydział Nauk Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim	47	10
6.	Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	46	9,9
7.	Wydział Filologiczno-Historyczny w Piotrkowie Trybunalskim	10	2,1
8.	Wydział Zamiejscowy w Sandomierzu	5	1,1

*od 01.10.2019 r. nazwy wydziałów zostały zmienione na następujące: Wydział Prawa i Nauk Społecznych, Collegium Medicum, Wydział Pedagogiki i Psychologii, Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, Wydział Sztuki, Filia w Piotrkowie Trybunalskim, Filia w Sandomierzu.

Do najliczniej reprezentowanych kierunków studiów (Tabela nr 3) należała Pedagogika- 94 osoby, Administracja – 47 osób oraz Zarządzanie - 43 osoby. Biorąc pod uwagę odsetek badanych przeważali absolwenci z kierunków: Fizyka techniczna – 36,4%, Wzornictwo - 31,6%,

Matematyka – 26,3%, Praca socjalna – 23,6% Biotechnologia – 23,4%, oraz Mechatronika – 22,2%.

Procentowo najmniej ankiet wypełnili studenci kierunków: Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, Militarystyka historyczna, Ochrona Środowiska, Politologia – po 0%, Informatyka – 3,4%, Biologia – 6,3%, Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej – 7,5%, Bezpieczeństwo narodowe-8,3%, Finanse i Rachunkowość – 8,5%, Logistyka – 8,7% ,Fizyka – 9,1% oraz Sztuki plastyczne – 9,3%.

Tabela 3. Udział procentowy ankietowanych wg kierunków studiów.

LP.	KIERUNEK STUDIÓW	LICZBA ABSOLWENTÓW	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
1.	Administracja	386	47	12,1
2.	Bezpieczeństwo narodowe	228	19	8,3
3.	Biologia	47	3	6,3
4.	Biotechnologia	64	15	23,4
5.	Chemia	38	7	18,4
6.	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	81	12	14,8
7.	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	40	3	7,5
8.	Ekonomia	261	31	11,8
9.	Europejskie studia kulturowe	8	2	12,5
10.	Filologia ogółem	187	25	13,3
11.	Filologia polska	67	8	11,9
12.	Finanse i Rachunkowość	82	7	8,5
13.	Fizjoterapia	257	31	12,1
14.	Fizyka	11	1	9,1

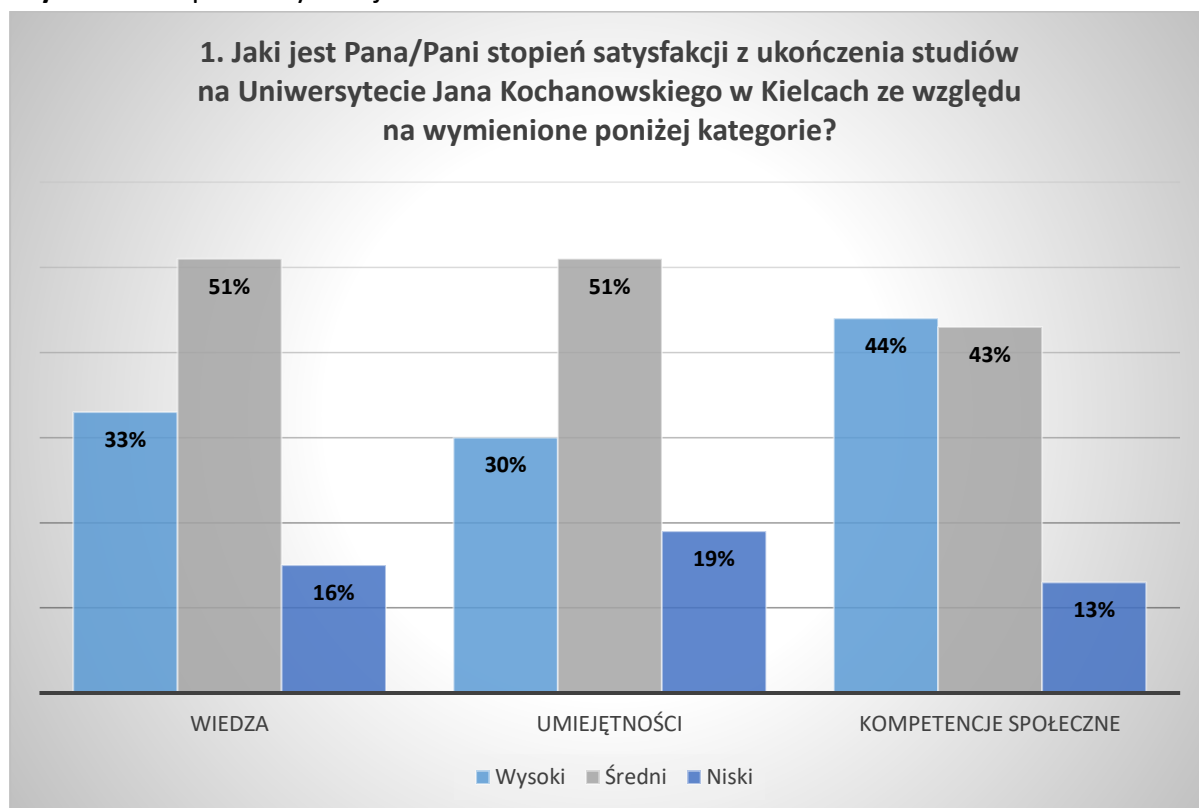
15.	Fizyka techniczna	11	4	36,4
16.	Geografia	26	4	15,3
17.	Historia	46	8	17,4
18.	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	1	0	0
19.	Informatyka	29	1	3,4
20.	Kosmetologia	12	2	16,6
21.	Logistyka	126	11	8,7
22.	Matematyka	19	5	26,3
23.	Mechatronika	9	2	22,2
24.	Militarystyka historyczna	7	0	0
25.	Ochrona środowiska	16	0	0
26.	Organizacja turystyki historycznej	5	1	20,0
27.	Pedagogika	595	94	15,8
28.	Pielęgniarstwo	156	19	12,1
29.	Politologia	3	0	0
30.	Położnictwo	84	11	13,1
31.	Praca socjalna	55	13	23,6
32.	Ratownictwo medyczne	63	7	11,1
33.	Stosunki międzynarodowe	35	6	17,1
34.	Sztuki plastyczne	32	3	9,3
35.	Turystyka i Rekreacja	42	6	14,3
36.	Wzornictwo	19	6	31,6

37.	Zarządzanie	398	43	10,8
38.	Zdrowie publiczne	62	10	16,1
Ogółem		3608	467	12,9

LOSY ZAWODOWE ABSOLWENTÓW ROKU AKADEMICKIEGO 2016/2017

Absolwenci w kierowanym do nich badaniu zostali poproszeni o subiektywną ocenę stopnia satysfakcji z ukończonych studiów na Uniwersytecie - w oparciu o wskazane w ankiecie trzy kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. W odpowiedziach przeważał wynik średni (Wykres nr 1). Biorąc pod uwagę ten stopień oceny respondenci ocenili po równo poziom wiedzy i umiejętności. Natomiast patrząc na wszystkie parametry absolwenci ocenili najwyżej kolejno: kompetencje, wiedzę, umiejętności.

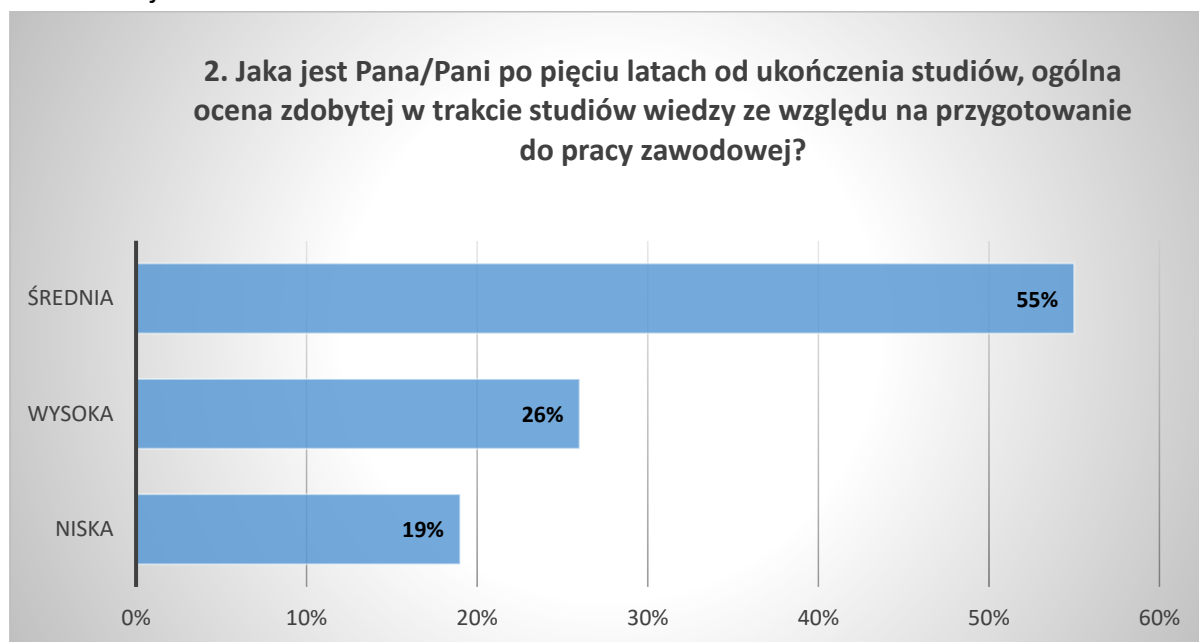
Poziom zdobytych w trakcie studiów kompetencji społecznych - 44% badanych absolwentów określiło jako wysoki, 43% jako średni, a 13% ankietowanych uznała, iż zdobyli kompetencje społeczne w stopniu niskim. W przypadku wiedzy – średnią satysfakcję z uzyskanego jej poziomu w trakcie studiów wskazało 51% badanych absolwentów, wysoką 33%, niską tylko 16%. W ocenie umiejętności uzyskano 51% wskazań średnich, 30% wyborów wysokich oraz 19% wskazań niskich.

Wykres 1. Stopień satysfakcji z ukończenia studiów na UJK w Kielcach.

Respondenci pytani byli również o to, w jakim stopniu studia na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach wyposażyły ich w wiedzę potrzebną do wykonywania wybranego zawodu, a co się z tym wiąże sprawnego poruszania się w obszarze przypisanych do niego zadań (Wykres nr 2).

Z badanej populacji ponad połowa respondentów - 55% oceniła przydatność zdobytej na Uniwersytecie wiedzy w wykonywanej obecnie pracy zawodowej na poziomie średnim. Kolejne 26% badanych absolwentów uznało przydatność posiadanej wiedzy na poziomie wysokim. Następne 19% respondentów oceniło swoje przygotowanie w tym zakresie na poziomie niskim.

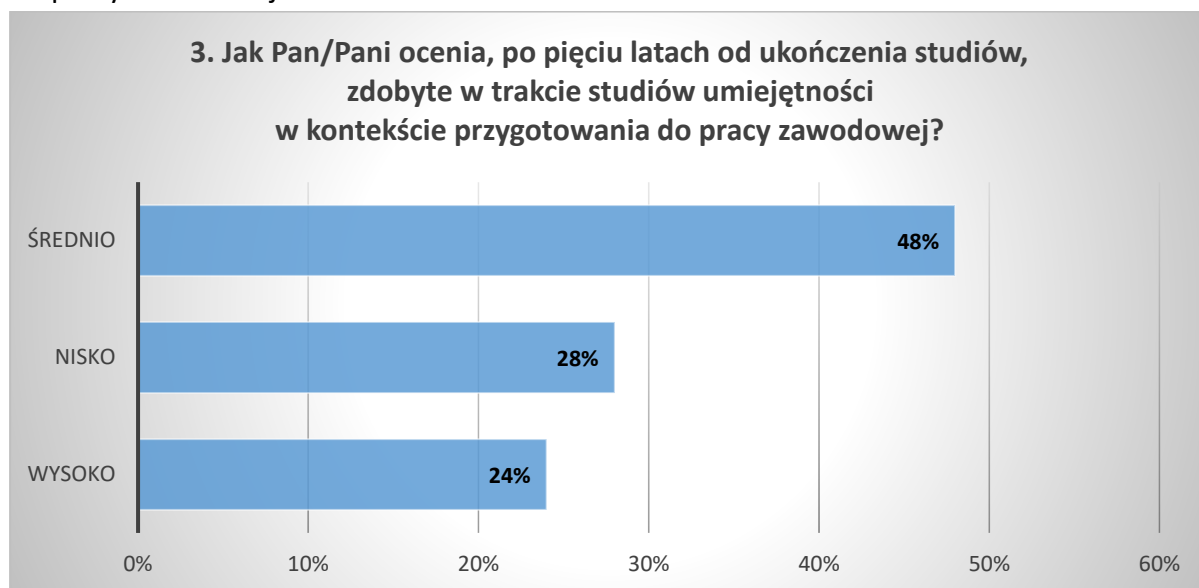
Wykres 2. Ocena zdobytej w trakcie studiów wiedzy ze względu na przygotowanie do pracy zawodowej.

Badani absolwenci ocenili również przydatność umiejętności zdobytych podczas studiów w kontekście przygotowania do wykonywanej pracy zawodowej (Wykres nr 3).

Wyrażając swoją opinię w 48% ocenili oni przydatność swoich umiejętności, rozwiniętych podczas lat studiów na Uniwersytecie na poziomie średnim. W 28% wybrali wskazania na poziomie niskim, a w 24% uznali przydatność posiadanych umiejętności w wykonywaniu pracy zawodowej na poziomie wysokim.

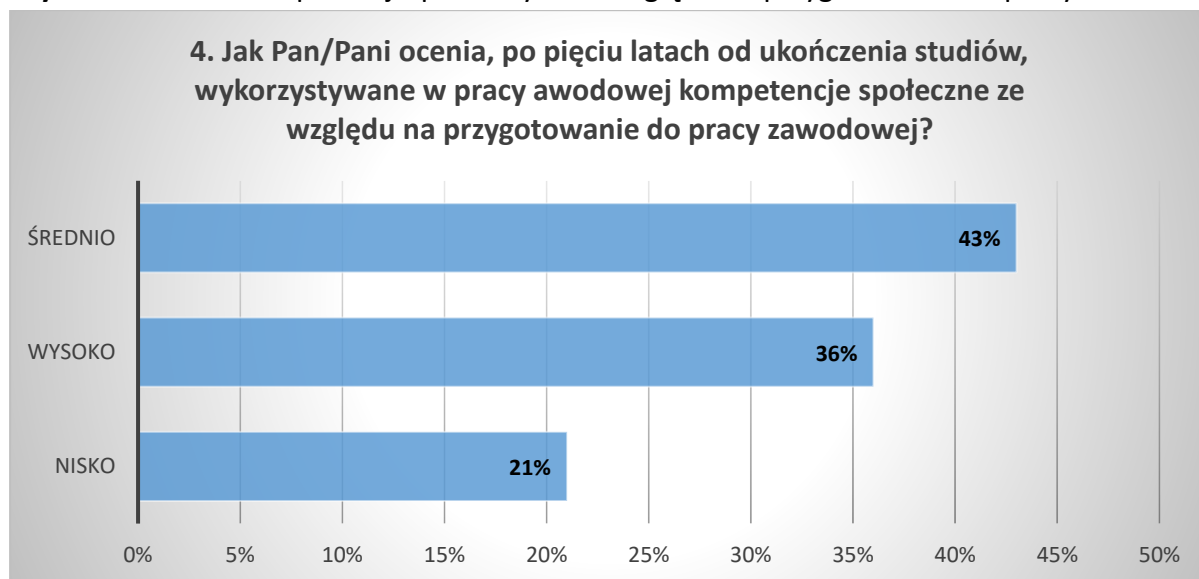
Wykres 3. Ocena zdobytych w trakcie studiów umiejętności w kontekście przygotowania do pracy zawodowej.

Badani mieli również za zadanie ocenić kompetencje społeczne w kontekście wykorzystywania ich w pracy zawodowej (Wykres nr 4).

Wśród zebranych odpowiedzi absolwentów w 43% odnotowano wskazania średnie, w 36% wysokie. W 21% respondenci ocenili przydatność posiadanych kompetencji społecznych w realizacji czynności zawodowych na poziomie niskim.

Wykres 4. Ocena kompetencji społecznych ze względu na przygotowanie do pracy.

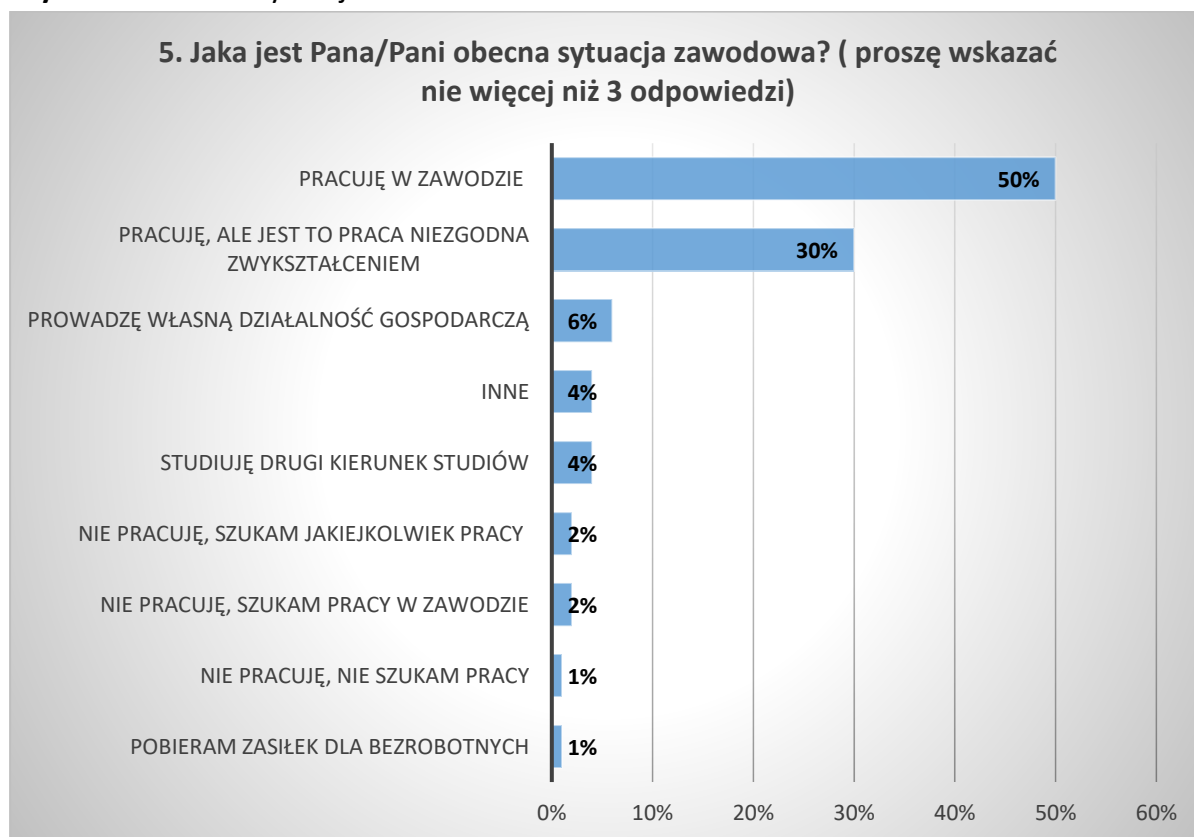
Kolejne pytanie kierowane w ankiecie do badanych absolwentów dotyczyło zdiagnozowania ich aktualnej sytuacji zawodowej (Wykres 5).

Wśród respondentów największą grupę stanowiły osoby pracujące w zawodzie – 50% udzielonych odpowiedzi. Na kolejnych miejscach znalazły się osoby pracujące, ale niezgodnie z wykształceniem - 30%. Działalność gospodarczą prowadzi 6% ankietowanych, natomiast naukę na drugim kierunku studiów kontynuuje 4% respondentów.

Badani mogli wskazać też inne odpowiedzi, zdecydowało się na to 4% respondentów, którzy wskazali rozpoczęcie studiów doktoranckich oraz przebywanie na urlopie macierzyńskim.

Absolwenci nie pracujący stanowią łącznie 6% ankietowanych, spośród których pracy w zawodzie oraz jakiegokolwiek zatrudnienia poszukuje po 2% badanych. Najmniejszy odsetek respondentów nie pracuje i nie szuka pracy bądź pobiera zasiłek dla bezrobotnych – po 1% wskazań.

Wykres 5. Obecna sytuacja zawodowa absolwentów.

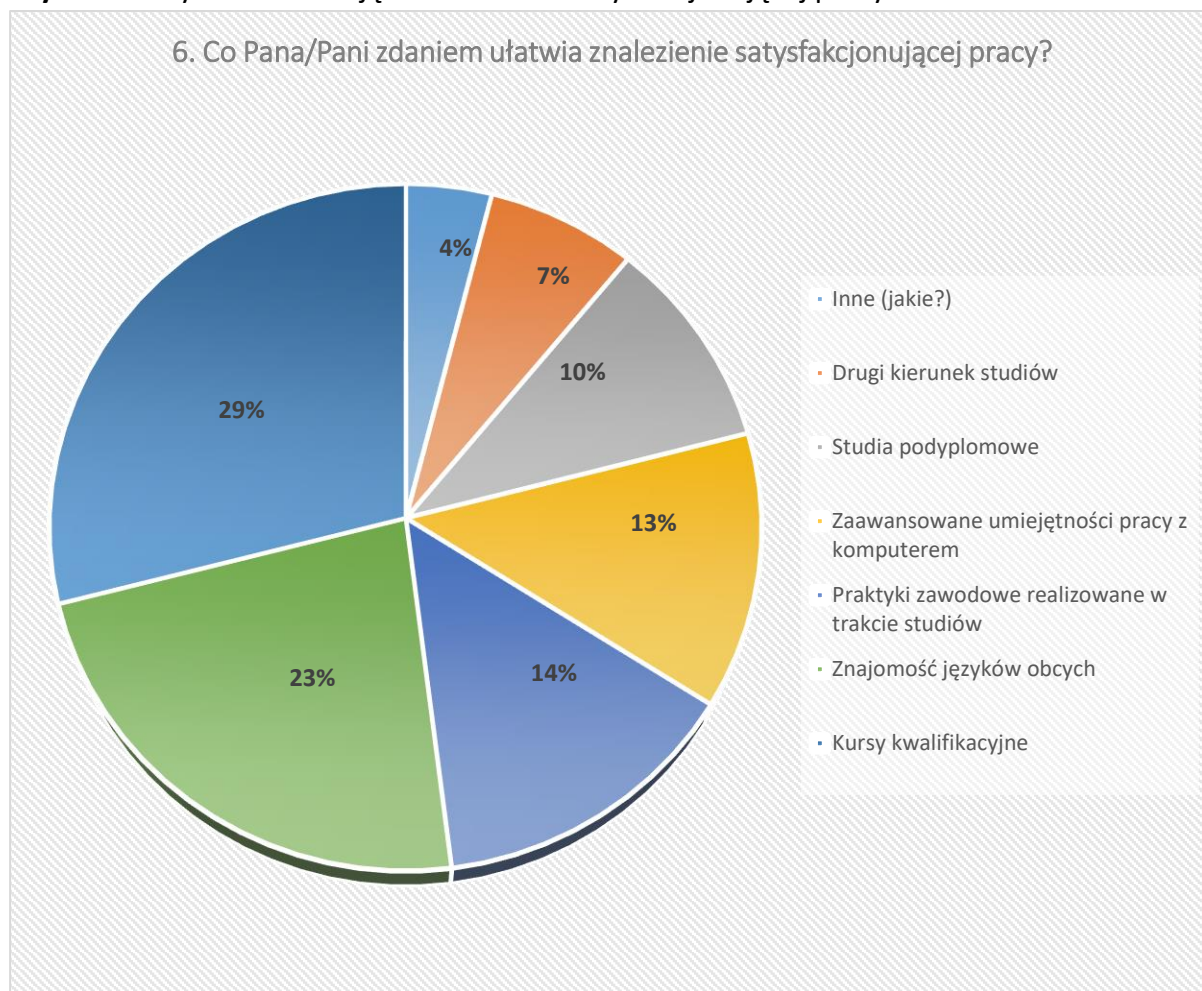
W ocenie czynników ułatwiających znalezienie satysfakcjonującej pracy (Wykres nr 6) na pierwszym miejscu badani wymienili kursy kwalifikacyjne - 29%, znajomość języków obcych wskazywało 23% ankietowanych.

W następnej kolejności respondenci podali praktyki/staże zawodowe realizowane w trakcie studiów – 14%, zaawansowane umiejętności pracy z komputerem - 13%, studia podyplomowe - 10%, drugi kierunek studiów - 7%.

Najmniejszą rangę badani przyznali drugiej specjalności na tym samym kierunku - 4%.

Respondenci wskazywali również na inne czynniki ułatwiające znalezienie satysfakcjonującej pracy. Do najczęściej podawanych należały: umiejętności społeczne, doświadczenie zawodowe, sieć kontaktów, zaradność życiowa, zaangażowanie, pracowitość, staże, samodoskonalenie.

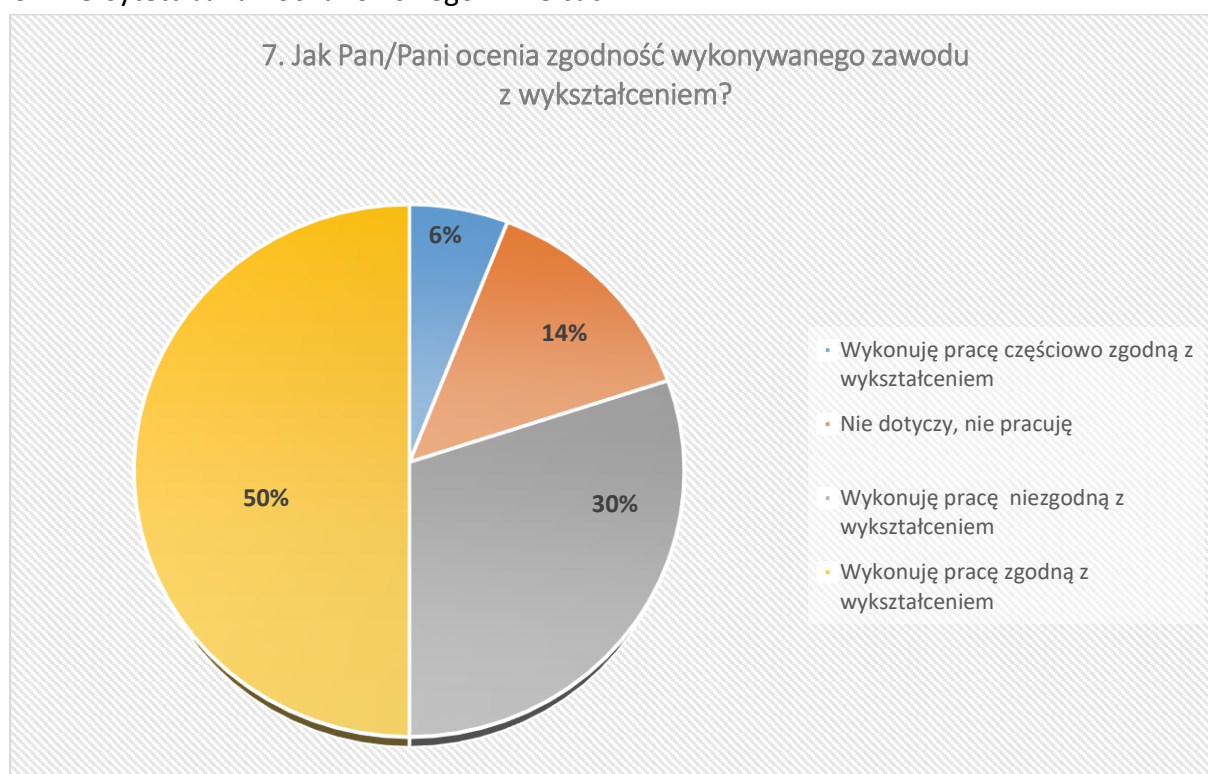
Wykres 6. Czynniki ułatwiające znalezienie satysfakcjonującej pracy.

Kolejną oceną o jaką poproszono respondentów była zgodność wykonywanego zawodu z posiadanym wykształceniem (Wykres nr 7).

Duża część respondentów podała do wiadomości, iż wykonuje pracę zgodną z wykształceniem - 50%, zaś w 30% wykonywali pracę niezgodną z wykształceniem. Absolwenci wykonujący pracę częściowo zgodną z ich wykształceniem stanowili 6% ankietowanych. W badanej grupie absolwentów rocznika 2016/2017 Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach osoby, które nie pracowały stanowiły 14% respondentów.

Wykres 7. Ocena zgodności wykonywanego zawodu z wykształceniem absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

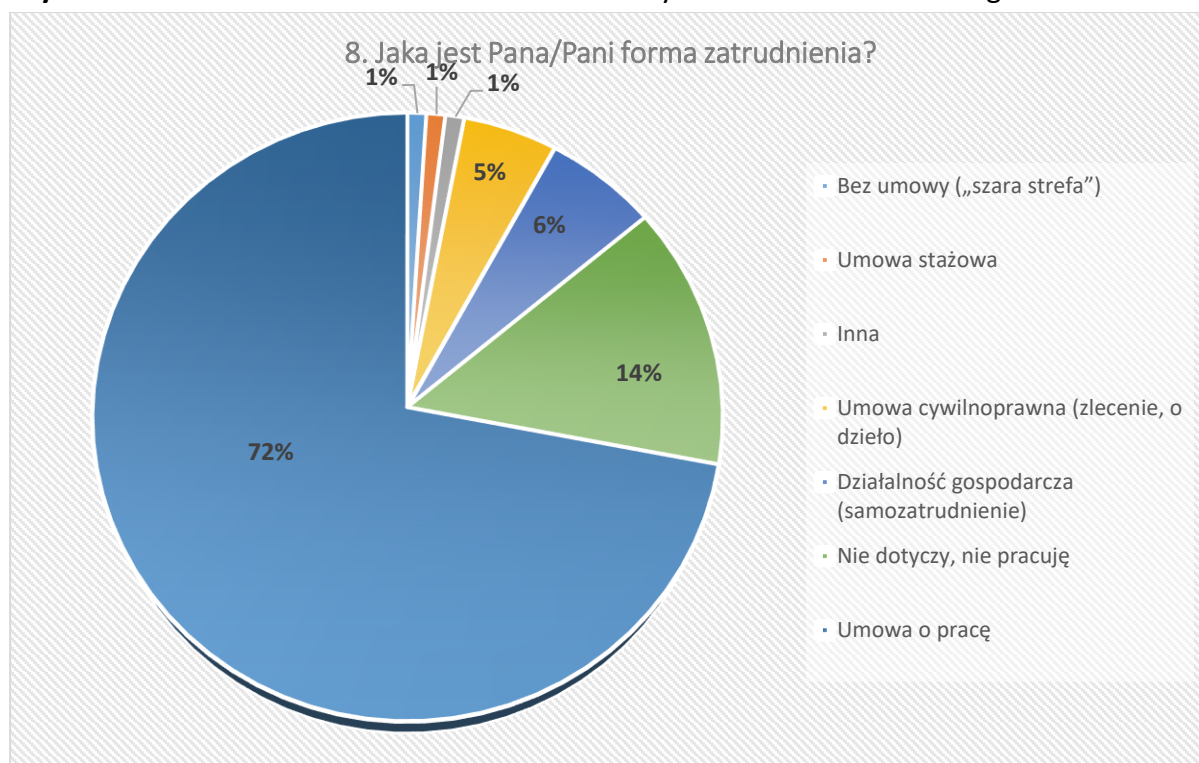

Praca zarobkowa może być wykonywana w różnych formach zatrudnienia. Dlatego też zapytano absolwentów biorących udział w badaniu o ich obecną sytuację na rynku pracy (Wykres nr 8).

Zdecydowana większość absolwentów Uniwersytetu wskazała, że pracuje w oparciu o umowę o pracę - 72% udzielonych odpowiedzi. W badanej populacji 14% absolwentów wskazało, iż nie pracuje, działalność gospodarczą prowadzi 6% ankietowanych. W formie

umowy cywilnoprawnej zatrudnionych było 5% respondentów. Inną formę zatrudnienia wskazało 1% badanych, wśród której wskazywali m. in. na umowę o pracę na zastępstwo. Tyle samo wyborów dotyczyło pracy na umowę stażową oraz pracy bez umowy, tj. tzw. szarej strefy.

Wykres 8. Forma zatrudnienia absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

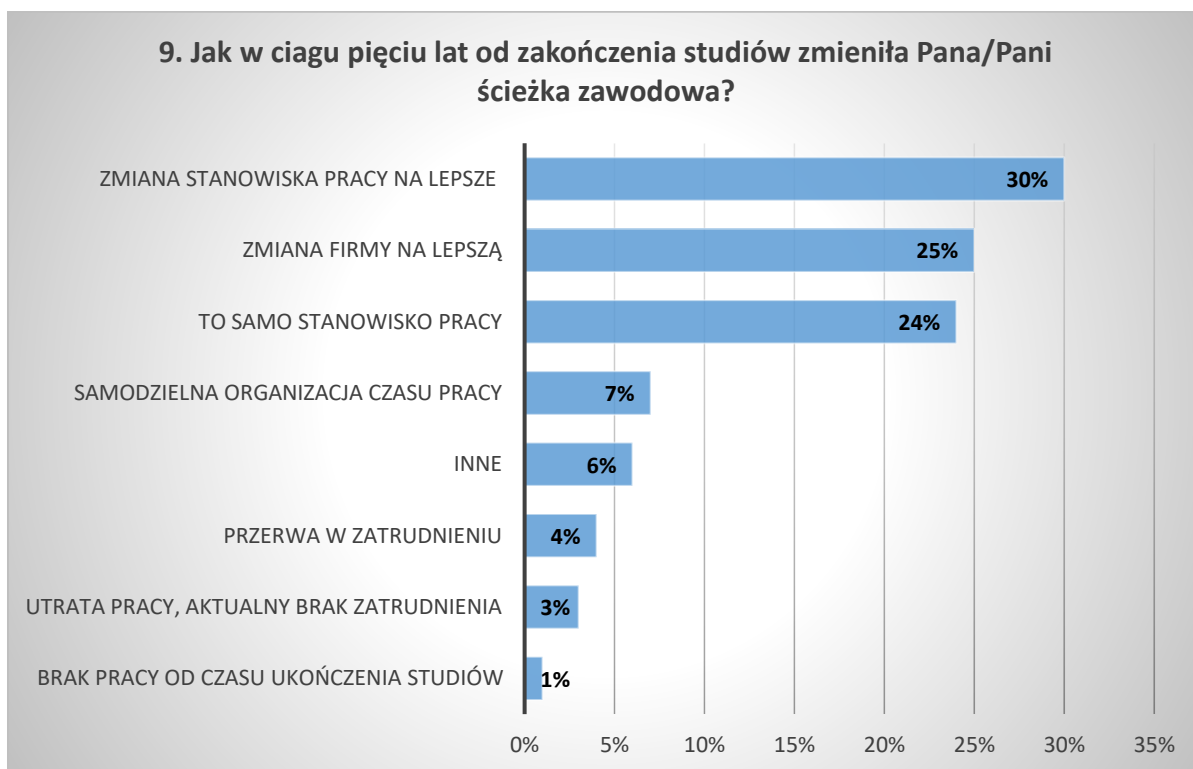
W prowadzonym badaniu zwrócono się też do absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z prośbą o odpowiedź na pytanie, jak w ciągu pięciu lat zmieniła się ich ścieżka zawodowa (Wykres nr 9).

Najwięcej – 30% badanych absolwentów zmieniło stanowisko pracy na lepsze, zmianę firmy na lepszą zadeklarowało 25% badanych. Nieco mniej respondentów zajmowało to samo stanowisko pracy - 24%.

Samodzielną organizację czasu pracy deklarowało 7% ankietowanych. Badani podali inne odpowiedzi, nie wymienione w kafeterii - 6%. Do nich należały: rozpoczęcie studiów na II stopniu oraz dalsza nauka na studiach podyplomowych.

Na przerwę w zatrudnieniu wskazywało 4% absolwentów. Aktualny brak zatrudnienia wskazało 3% ankietowanych. Brak pracy od czasu ukończenia studiów wskazało 1% respondentów.

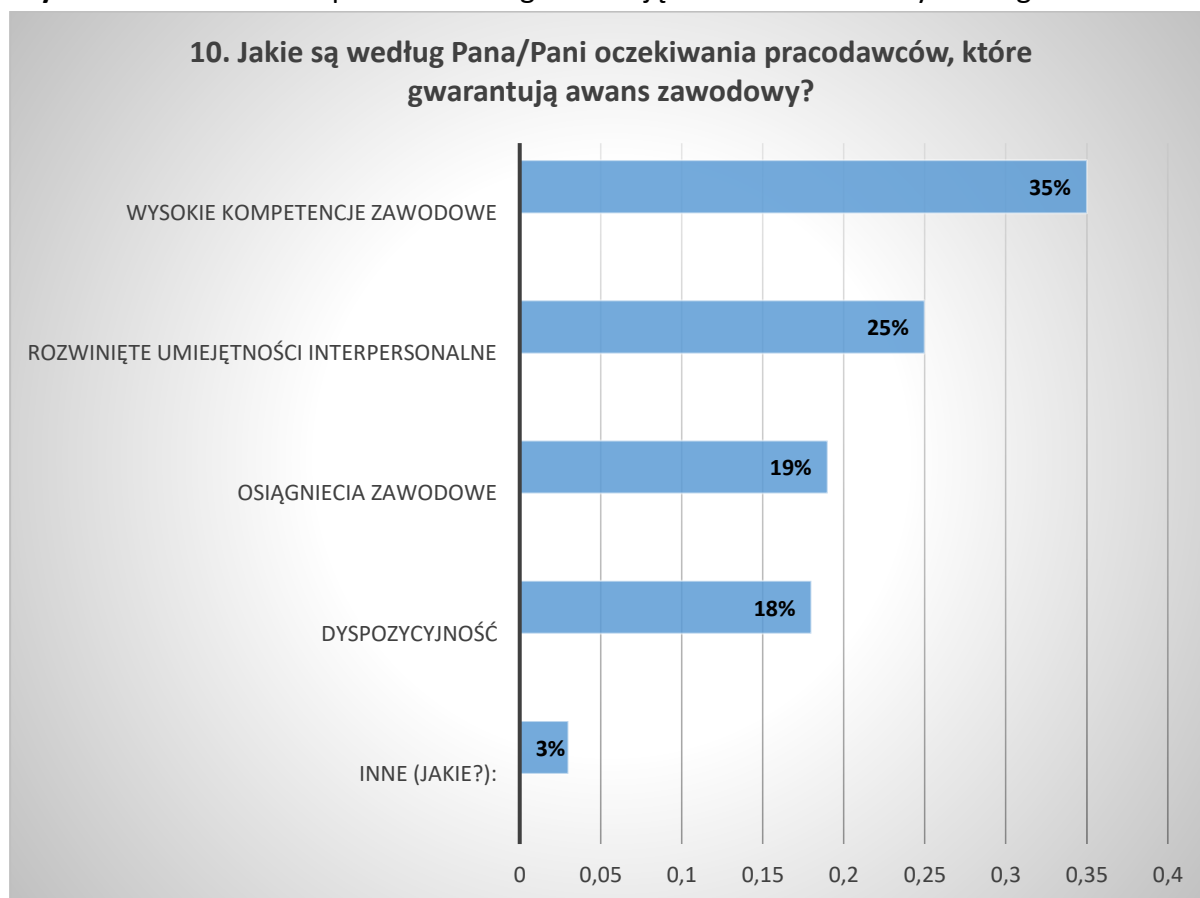
Wykres 9. Ścieżka zawodowa absolwentów pięć lat od zakończenia studiów.

Badani zapytano również o oczekiwania pracodawców, które gwarantują sukces zawodowy (Wykres nr 10).

Ponad 1/3 absolwentów Uniwersytetu wskazała na wysokie kompetencje zawodowe. Na drugim miejscu plasowały się rozwinięte umiejętności interpersonalne - 25%. Niewiele mniej badanych zaznaczyło w ankiecie osiągnięcia zawodowe - 19%. Kolejne miejsce zajmowała dyspozycyjność - 18%.

Wśród odpowiedzi znalazły się również inne, które nie były zasugerowane w kafeterii. Należały do nich: doświadczenie zawodowe, kompetencje miękkie, znajomość języków obcych, rozbudowana sieć kontaktów, umiejętności praktyczne, pracowitość, multidyscyplinarność, chęć do podejmowania nowych aktywności i dalszej nauki.

Wykres 10. Oczekiwania pracodawców gwarantujące awans zawodowy według absolwentów.

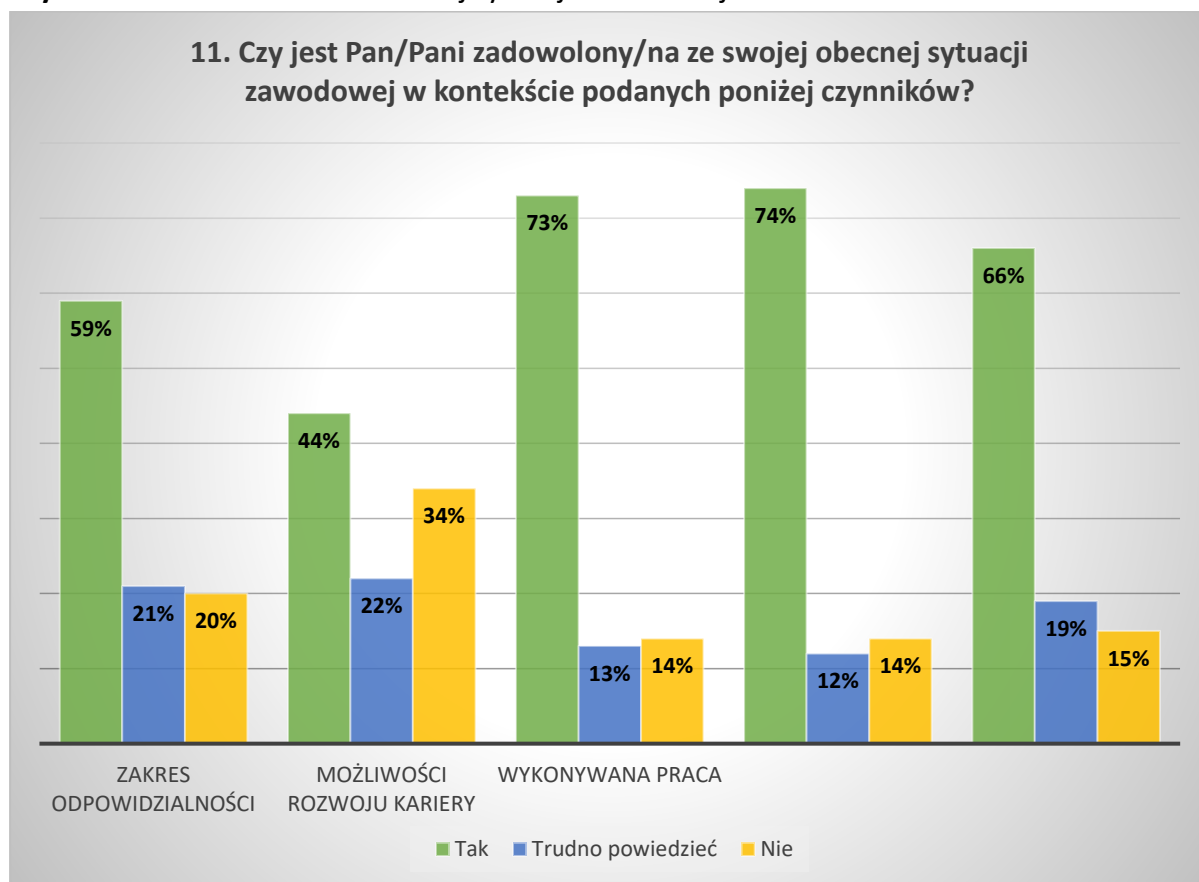
Badani zostali poproszeni o wyrażanie opinii na temat zadowolenia z obecnej sytuacji zawodowej pod kątem konkretnych czynników takich jak: instytucja/firma, stanowisko pracy, możliwość rozwoju kariery, wykonywana praca, zakres odpowiedzialności (Wykres 11).

Ogólnie przeważały odpowiedzi potwierdzające zadowolenie z obecnej sytuacji zawodowej absolwentów biorących udział w badaniu.

Największe zadowolenie odnotowano przy odpowiedziach wskazujących na takie czynniki jak: stanowisko pracy jakie zajmowali badani absolwenci – 74%, oraz wykonywana praca – 73% wskazań, niewiele mniej bo 66% wskazań dotyczyło odpowiedzi dotyczących instytucji/firmy w jakiej ankietowani znaleźli zatrudnienie.

Czynnik „zakres odpowiedzialności” uzyskał również wysoką liczbę wskazań twierdzących plasujących się na poziomie 59%.

Najmniejsze zadowolenie respondenci wykazywali w czynniku „możliwość rozwoju kariery”- 44% odpowiedzi.

Wykres 11. Zadowolenie z obecnej sytuacji zawodowej.

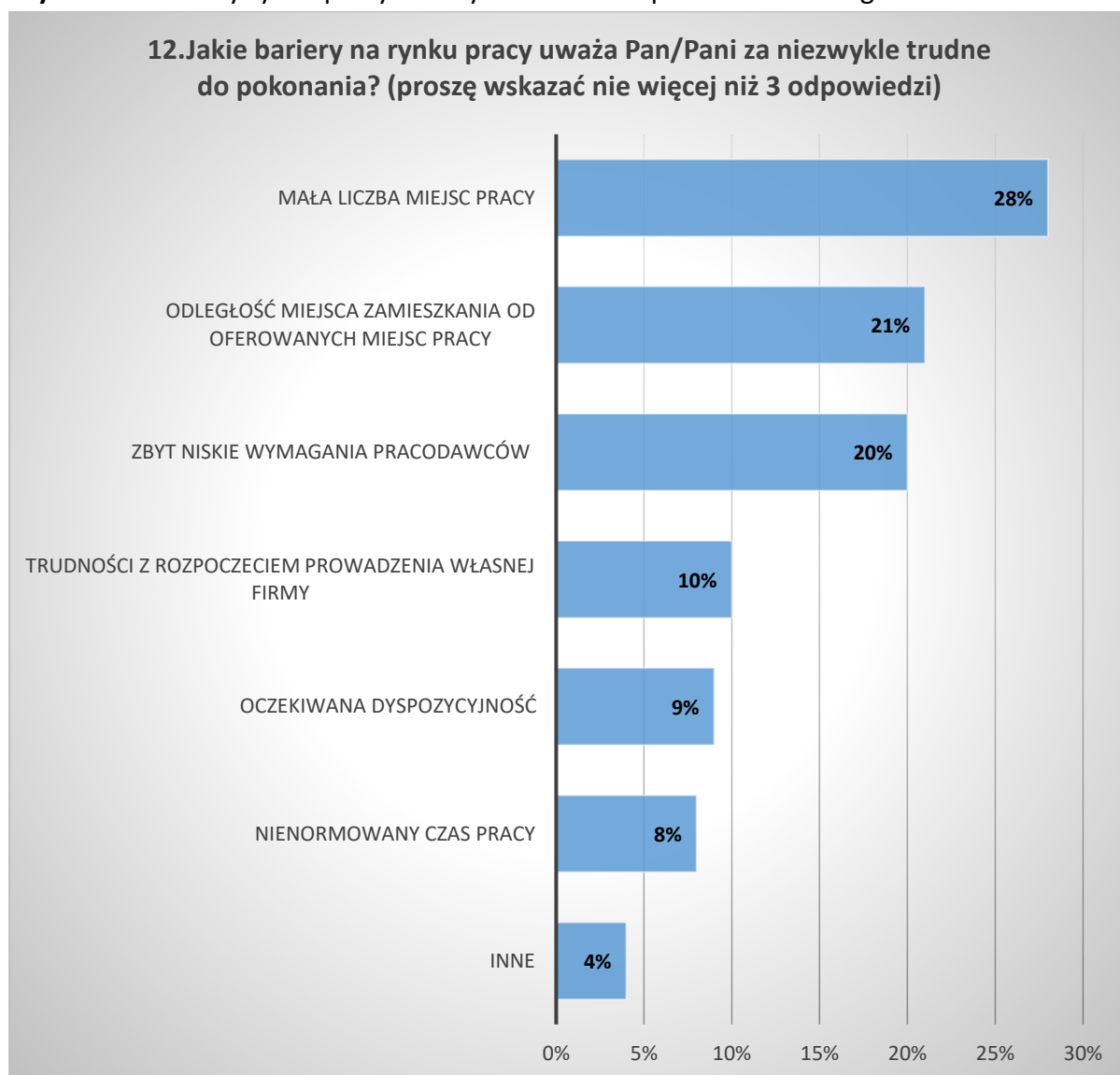
W kolejnym pytaniu ankiety absolwenci zostali poproszeni o określenie najtrudniejszych barier na rynku pracy (Wykres 12).

Ankietowani za najtrudniejszą z barier uznali małą liczbę miejsc pracy, odpowiedź ta otrzymała 28% wskazań. Odległość miejsca zamieszkania od oferowanych miejsc pracy wskazało 21% badanych. Na zbyt wysokie wymagania pracodawców wskazywało 20% respondentów.

Kolejnymi czynnikami niezwykle trudnymi do pokonania na rynku pracy okazały się, według absolwentów trudności z rozpoczęciem prowadzenia własnej firmy – 10% wskazań oraz oczekiwana dyspozycyjność – 9% wskazań. Nienormowany czas pracy jako kolejną barierę rynku pracy oznaczyło 8% badanych.

Część ankietowanych położyła nacisk na inne odpowiedzi, niż te które były przedstawione w kafeterii. Do nich należały: niskie wynagrodzenia, brak sieci kontaktów, brak chęci do pracy, brak doświadczenia zawodowego, zbyt wysokie koszty utrzymania pracownika, niewielkie możliwości uzyskania awansu, znajomość specjalistycznych programów informatycznych, brak formalnego potwierdzenia znajomości języka obcego.

Wykres 12. Bariery rynku pracy niezwykle trudne do pokonania według absolwentów.

PODSUMOWANIE

Zebrane i przeanalizowane wyniki badania pozwoliły na poznanie opinii badanych absolwentów Uniwersytetu rocznika 2016/2017 w kwestiach dotyczących:

- a) jakości kształcenia oraz przygotowania pod kątem wejścia na rynek pracy - absolwenci wyrażali swoje opinie na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych w trakcie studiów oraz szans i barier obecnego rynku pracy,
- b) wyboru miejsca pracy w ujęciu przestrzennym,
- c) oczekiwań pracodawców podyktowanych wymaganiami obecnego rynku pracy,
- d) formy prawnej świadczenia pracy i czasu poszukiwania zatrudnienia,
- e) doświadczeń nabywanych w trakcie nauki na Uniwersytecie,
- f) zadowolenia z kierunku kształcenia i jego zgodności z wykonywanym zawodem.

W raporcie znajdują się wyniki prezentowane w sposób całościowy dla Uniwersytetu, zestawienia dla poszczególnych kierunków tworzone są na ich zamówienie.

Nieobligatoryjny charakter udziału absolwentów w badaniu niesie za sobą istotne konsekwencje dla reprezentatywności badania, a co za tym idzie możliwości wnioskowania z próby na zbiorowość generalną. Badania nie objęły wszystkich absolwentów Uniwersytetu, co powoduje, że należy je traktować sondażowo. Stanowią jednak cenne źródło informacji.

Przeprowadzona analiza uzyskanych danych wykazała, iż najwyższy stopień satysfakcji z ukończonych studiów na Uniwersytecie absolwenci odczuwają po równo w kategorii wiedzy oraz umiejętności.

Czynnikiem ułatwiającym znalezienie satysfakcjonującej pracy zawodowej według badanych są kursy kwalifikacyjne, znajomość języków obcych, jak również praktyki/staże zawodowe realizowane w trakcie studiów.

Pięć lat po zakończeniu studiów pracuje ogólnie 86% absolwentów. Absolwenci wykonujący pracę zawodową zgodną z uzyskanym wykształceniem stanowią 50% biorących udział

w badaniu, 30% to osoby pracujące niezgodnie z wykształceniem. Osoby pracujące częściowo zgodnie z wykształceniem stanowią 6% badanych.

Pracujący absolwenci są zadowoleni z obejmowanego stanowiska oraz z pracy wykonywanej w danej instytucji/firmie. Niższe zadowolenie wśród badanych można zauważyć głównie w zakresie możliwości rozwoju kariery.

Większość pracujących absolwentów zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę. Osoby prowadzące działalność gospodarczą stanowią niewielki procent ankietowanych. Wynikać to może z różnych czynników, w tym w dużej mierze z obawy przed ryzykiem oraz brakiem środków finansowych na jej rozpoczęcie.

Większość ankietowanych podaje za największą barierę niezwykle trudną do pokonania na rynku pracy małą liczbę miejsc pracy, zbyt wysokie wymagania wśród pracodawców oraz odległość miejsca zamieszkania od miejsc pracy.

Biorąc pod uwagę wyżej wskazany nieobligatoryjny charakter udziału absolwentów w badaniu i wiążące się z tym konsekwencje, można sformułować następujące wnioski:

1. Wysokie kompetencje zawodowe połączone ze znajomością języków obcych wyniesione przez studentów w oraz doświadczenie zawodowe zdobyte podczas studiów ułatwiają znalezienie pracy po zakończeniu studiów. Nie zawsze jest to jednak praca zgodna z kierunkiem studiów i specjalnością, ale jest jednak pracą przynoszącą zawodowe doświadczenie.

2. Ograniczenia związane z dostępem do pracy zawodowej wynikają ze stosunkowo małą liczbą miejsc pracy, zbyt wysokimi wymaganiami pracodawców oraz dużą odległością miejsca zamieszkania od miejsca pracy.

3. Umiejętności oraz wiedza zdobyta podczas studiów jest najbardziej przydatna na rynku pracy.

Barierą na rynku pracy raczej nie jest brak pracy spowodowany skalą bezrobocia, ale brak miejsc pracy odpowiadających wykształceniu wyuczonemu. Warto też zwrócić uwagę na fakt, iż absolwenci dostrzegają tylko bariery w rynku pracy. Wielu z nich nie zdaje sobie sprawy, że niektóre trudności tkwią w nich i przyczyniają się do brak możliwości znalezienia stałej pracy m.in. jest to niski poziom kompetencji społecznych.